

ကိုယ်ခံ အား နှင့် ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း ၏ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်း စကားစု

ကိုဗစ်- ၁၉ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းအစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်သည့်
အကြောင်းများ ဆက်သွယ် ရှင်းပြ နိုင်ရန် အထောက်အကူ

Glossary of Medical Terminology for **Immunisation and Vaccine development**

Produced by Health and Social Policy Branch NSW Ministry
of Health, NSW Multicultural Health Communication Service,
NSW Refugee Health Service and School of Population Health,
University of New South Wales

ကိုဗစ်- ၁၉ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းအစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းများ ဆက်သွယ် ရှင်းပြ နိုင်ရန် အထောက်အကူ ဤ ဝေါဟာရ စကားစု ပြုစုထားခြင်းသည်၊ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဘာသာပြန်များ၊ စကားပြန်များ၊ ဘာသာစကား ဖွဲ့စည်းရေးသားရေးများ၊ လူထုခေါင်းဆောင်များ အတွက် ကာကွယ်ဆေး မည်ကဲ့ သို့ ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့် အစီအစဉ် နှင့် မည်ကဲ့ သို့ အကောင် အထည်ဖော် ခြင်းကို ပိုမိုနားလည်ပြီး၊ အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ခြင်းဆိုမှု။

ဤဝေါဟာရစကားစုပြုစုခြင်းရည်ရွယ်ချက်သည်၊ ရောဂါအတွက်၊ ကိုယ်ခံအားရရှိရန်နှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးသည့်အခါများအတွက်၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာခက်ဆစ်အဓိပ္ပါယ်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြခြင်း နားလည်လွယ်စေရန်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်အလက်များကို ကိုးကားသည့် အနေဖြင့် အသုံးပြုရန် အတွက်သာဖြစ်သည်။ သင့်အနေဖြင့် တုန့်ပြန် အကြံပေးလိုလျှင်သော်၎င်း၊ ဝေါဟာရသို့မဟုတ်အသုံးအနှုန်း ထပ်မံဖြည့်လှုပ်လိုလျှင်သော်၎င်း၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခဟော်လီစီးကို h.seale@unsw.edu.au သို့မဟုတ် +61 (02) 9385 3129 ဖုန်းနံပါတ်ဆက်သွယ်ပါ။

အသိအမှတ်ပြုခြင်း။

ဤ ဝေါဟာရ စုစည်းပြုစုထားခြင်းကို အောက်ဖော်ပြပါများ က စုစည်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- Associate Professor Holly Seale, School of Population Health, University of New South Wales
- Lisa Woodland, Director, NSW Multicultural Health Communication Service
- Dr Kylie Quinn, School of Health and Biomedical Sciences; RMIT University
- Dr Sabira Shrestha, National Centre for Immunisation Research and Surveillance (NCIRS)
- Vicky Jacobson, Coordinator, Refugee Health Network Queensland
- Dr Carissa Bonner, The School of Public Health, University of Sydney

အထူးကျေးဇူးတင်ခြင်း။

အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ အား ဤ ဝေါဟာရ စုစည်းပြုစုထားခြင်းကို ပြန်လည် စစ်ဆေး ပေး သည့် အတွက်ကျေးဇူးတင်ခြင်း။

- Associate Professor Christopher Blyth, Wesfarmers Centre of Vaccines and Infectious Diseases, Telethon Kids Institute.
- Dr Nadia Chaves
- Benine Muriithi, Patricia Argüello de Avila and Mariam Elliott, Refugee Health Network Queensland
- Fartih Karakas and Ismail Akinci, All Graduates
- Dr Jan Fizzell, Senior Medical Advisor, Public Health Response Branch, NSW Health

ကျေးဇူးတင်ခြင်း။

အချိန် နှင့် တပြေးညီ အွန်လိုင်း အယ်ဒီတာ အသုံးပြု ပြီး၊ အသုံး အနှုန်း ဝေါဟာရ များကို စမ်းစစ် သည့် ကျန်းမာရေး စာပေ စမ်းသပ်ခန်း။ (Ayre, J., et al. (2021). Sydney Health Literacy Lab (SHLL) Health Literacy Editor). ၎င်းတွင်ရရှိနိုင်သည် <https://hdl.handle.net/2123/24642>

မာတိကာ

A 4

M 14

B 6

N 15

C 7

P 16

D 9

R 17

E 10

S 18

H 11

T 19

I 12

V 20

L 13

W 21

A

Adverse event (reaction)

Any unexpected or serious effect that happens after a vaccine or medicine. Something that was not expected to happen.

ဆိုးရွားသည့်အဖြစ် (တန်ပြန်ခြင်း)

ကာကွယ်ထိုးဆေး သို့မဟုတ် သောက်ဆေးကြောင့် မမျှော်လင့်သည့် စိုးရိမ်ဖွယ်သက်ရောက်မှု တခုခုဖြစ်ခြင်း။ မမျှော်လင့်ခဲ့သည့်အဖြစ်အပျက်။

Adverse event following immunisation (AEFIs)

An unexpected effect that happens after vaccination. The vaccine may have not been the reason for the problem.

ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက် တန်ပြန်ဆိုးရွားမှုဖြစ်ခြင်း (AEFIs)

ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီးနောက်မမျှော်လင့်သည့်တန်ပြန်သည့်အဖြစ်ဆိုး။ ကာ ကွယ်ထိုးဆေး ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အခြား အကြောင်းရင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြင်း

Advisory Committee on Vaccines (ACV)

A group of experts that gives medical and scientific advice. The group talks to the Australian Government's Minister for Health and the Therapeutic Goods Administration (TGA). They give advice on issues about vaccine safety and use.

ကာကွယ်ထိုးဆေးဆိုင်ရာ အကြံပြုကော်မတီ (ACV)

ဆေးဘက်နှင့်သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာများကိုအကြံပေးသည့်ပညာရှင်အဖွဲ့။ ဤအဖွဲ့သည်ဩစတြေးလျအစိုးရ၏ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဆေး နှင့် ဆေး ပစ္စည်းထိန်းသိမ်းစီမံရေး (TGA) ကိုထိုးဆေးများ လုံခြုံစိတ်ပျံ့နှံ့ပတ်သက်၍အကြံပြုသည်။

Antibody

When the body gets sick or gets a vaccine, the body will make antibodies to protect it against that disease. The body can then recognise the germs when that same disease happens again.

ကိုယ်ခံပိုး

ကိုယ်ခန္ဓာကမကျန်းမမာဖြစ်လျှင်၎င်း၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးလျှင်၎င်း၊ မိမိခန္ဓာကိုယ်က ခန္ဓာကိုယ်ကို အကာအကွယ်ပေးရန် ကိုယ်ခံပိုးများ ထုတ်လုပ်သည်။
နောက်တကြိမ် ဒီရောဂါက ခန္ဓာကိုယ်ထဲကိုဝင်လာရင် ခန္ဓာကိုယ်က မှတ်မိနေပြီဖြစ်ပါတယ်။

Antigen

A foreign (external) substance like bacteria, viruses, or fungi that cause infection and dis-ease if they get inside the body . The immunes system detects them and produces antibodies to fight them.

ကိုယ်ခံပိုးထုတ်လုပ်ရာတွင် လိုအပ်သည့် အင်တီဂျင်

ပြင်ပ ကနေ ကိုယ်ခန္ဓာ တွင်း ရောက် လာလျှင် ရောဂါ ဖြစ်စေ နိုင် တဲ့ ဘက်တီးရီးယား၊ ဗိုင်းရပ်စ်၊ မှို ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခံအား ပိုးက ယင်းတို့ ကို တွေ့ ရင် ရောဂါ ကိုတိုက်ဖျက် နိုင်တဲ့ ကိုယ်ခံအား ကို ထုတ်ပေးသည်။

Adjuvant

An adjuvant is an ingredient used in some vaccines. It helps our bodies make a stronger immune response. The adjuvant works together with other parts of the vaccine. They have been used in some vaccines for over 70 years.

အဒိဂျူဗင့်

အချို့ ကာကွယ်ဆေး ပြုလုပ်ရာတွင် အဒိဂျူဗင့်ကို သုံးသည်။ ၎င်းက မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ကိုယ်ခံအား ဖြည့်တင်းပေးသည်။ အဒိဂျူဗင့်သည်ကာ ကွယ်ဆေးထဲပါဝင်သည့် အပိုင်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည်။ ၎င်းကို ကာကွယ်ဆေးပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုခဲ့သည် မှာ နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော်ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။

Anaphylaxis

A quick and serious allergic reaction. This could be a reaction to food or medicine. Symptoms can include breathing difficulties, loss of consciousness and a drop in blood pressure. The person will need urgent medical attention and can sometimes die.

အသက်ဘေးအန္တရာယ်ပေးနိုင်သည့်ဆေးနှင့်

မတူသည့်တုန့်ပြန်မှုဖြစ်ခြင်း
အစားအစာသို့မဟုတ်ဆေးကြောင့်မြန်ဆန် စိုးရိမ်ဖွယ်တုန့် ပြန်ခြင်း။ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်လက္ခဏာများမှာ၊ အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း၊ မေ့မျောခြင်း၊ သွေးပေါင်ချိန်ကျခြင်းများပါဝင်၍ လူနာအနေဖြင့် အရေးပေါ် ကုသမှုရယူရန်လိုအပ်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက တခါတရံသေဆုံးနိုင်သည်။

A Cont'd

Association

A link between one event taking place at the same time as another event. The fact that they are happening together does not prove that one event caused the other event.

ပူးတွဲဆက်စပ်မှု

အဖြစ်အပျက်တစ်ခုနှင့် အခြားတစ်ခု တချိန်တည်းဖြစ်ပေါ်ခြင်း။ တချိန်တည်းမှာဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုကြောင့် နောက်တစ်ခု ဆက်ဖြစ်တယ်လို့မယူဆနိုင်ခြင်း။

Asymptomatic

Someone with no sign of infection.

ရောဂါလက္ခဏာမရှိခြင်း

ရောဂါလက္ခဏာမတွေ့ရှိခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

Attenuated vaccine

Live vaccines use a less strong (or attenuated) form of the germ that causes a disease. These vaccines are like the natural infection that they help prevent. They create a strong and long-lasting immune response.

အားလျော့ထားသည့် ကာကွယ်ဆေး

ကာကွယ်ဆေးများသည်အားလျော့ထားသည့်ရောဂါပိုးများကိုဖြစ်စေသည့် ဆေးများကိုအသုံးပြုသည်။ ဤကာကွယ်ဆေးများကို အသုံးပြု၍ သဘာဝအားဖြင့်ဖြစ်သည့် ရောဂါပိုးများကို ကာကွယ်ပေးသည်။ ၎င်းသည် ရေရှည်အားဖြင့်စွမ်းအားကောင်းသည့် ကိုယ်ခံအားကိုပေးသည်။

Australian Technical Advisory Group on Immunisation (ATAGI)

A group of experts that helps the Government to make decisions on the use of vaccines in Australia.

ကာကွယ်ဆေးနှင့်ပတ်သက်၍ အကြံပေးသည့် ဩစတေးလျ အဖွဲ့ (ATAGI)

ကာကွယ်ဆေးအသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာများနှင့်ပတ်သက်၍အစိုးရကို အကြံပေးသည့် ဩစတေးလျ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။

Australian Immunisation Register

An electronic register that contains information on all vaccines given to all Australians.

ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းကို မှတ်ပုံတင်ခြင်း

ဩစတြေးလျနိုင်ငံသားများအားလုံးကို ထိုးထားသမျှကာကွယ်ဆေးများကို စာရင်းပြုမှတ်ပုံတင်ထား သည့် အီလက်ထရွန် မှတ်ပုံတင် စာရင်း။

B

Batch assessment

A process of checking that the vaccines used in Australia are of high quality. The Therapeutic Goods Administration will do these checks.

အသုတ်လိုက်စိစစ်ခြင်း

ဩစတြေးလျနိုင်ငံတွင်း အသုံးချသည့် ကာကွယ်ဆေးများ အရည်အချင်း မြင့်မားမှုရှိမရှိစိစစ်ခြင်း။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းထိန်းသိမ်းစီမံရေးက ငှင်းစိစစ်ခြင်းကိုတာဝန်ယူသည်။

Boost (Booster injection)

An additional vaccine after the first one, given to either build up better immunity or to make sure the immunity lasts longer.

ထပ်တဖန်အားတိုးခြင်း (ထိုးဆေးနှောက်ထပ်ထိုးခြင်း)

နှောက်ထပ်တကြိမ်ကာကွယ်ဆေးကို ထိုးပေးခြင်းသည် ကိုယ်ခံအား ပို၍တည်ဆောက်နိုင်ရန် နှင့် ပိုမိုကြာရှည်ခံရန်ထပ်မံထိုးပေးခြင်းဖြစ်သည်။

C

Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)

An international organisation that will help many countries gain access to COVID-19 vaccines. It will help governments, including lower income countries, to access safe and effective vaccines for 20% of their population.

ကပ်ရောဂါများအတွက်ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုတီထွင်မှုရှိသည့်ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့

ကိုးဗစ်- ၁၉ ကပ်ရောဂါကာကွယ်ဆေးကိုနိုင်ငံများများ အတွက်ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ပေးသည့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ အစိုးရများအတွက်၊ တိုးတက်ဆဲနိုင်ငံများအတွက်၊ စိတ်ချ၊ ထိရောက်သည့်ဆေးများကို ထိုနိုင်ငံများ၏လူဦးရေ ၂၀% အတွက်ရရှိနိုင် ရန်ဆောင်ရွက်ပေးသည့်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။

Cell culture

Using cells grown in liquid to make vaccine ingredients.

ခါတ်ခွဲခန်းတွင်းဆဲလ်များကို ပြားခြင်း

အရည်များထဲတွင်ပွား ထားသောဆဲလ်များကို ကာကွယ်ဆေးများတွင်အသုံးပြုခြင်း

Clinical Trial

A type of research study. People either receive a new vaccine or are in the control group. The control group may receive a different vaccine or a placebo, meaning a simple substance with no effects on the body. Participants usually do not know which group they are in. Scientists test the safety and benefits of new vaccines.

ကာကွယ်ဆေးကိုစမ်းသပ်ခြင်း

သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းတမျိုး။ အချို့သောသူများကိုကာကွယ်ဆေးအစမ်းထိုးပြီး၊အချို့သောသူများကိုအာနိသင်မရှိသည့်ဆေးများကို ထိုး၍ဆေး၏ထိရောက်မှုရှိမရှိစမ်းသပ်ခြင်း။ ၎င်းတို့အားလုံးက မည်သည့်ဆေးကိုထိုးထားသည့်အဖွဲ့တွင်ပါ ဝင်နေသည်ကိုမသိကြပါ။ ဤနည်းလမ်းဖြင့်သိပ္ပံပညာရှင်များက ကာကွယ်ဆေးများ၏ အာနိသင်ရှိမှု၊ လုံခြုံ စိတ်ချရမှုရှိမရှိကို စမ်းသပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Cold chain

Shipping and storing vaccines at the correct temperature.

အအေးစက်ဖြင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ကာကွယ်ဆေးများကို လိုအပ် မှန်ကန်သည့်အပူချိန် ဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး။

Combination vaccine

Combination vaccines take two or more vaccines that could be given individually and put them into one shot.

ကာကွယ်ဆေးပေါင်းစပ်ထားခြင်း

ကာကွယ်ဆေး ၂မျိုးသို့မဟုတ် ၂မျိုးထက်များသည့်အမျိုးအစားများကိုပေါင်းစပ်ပြီးဆေးတချောင်းတည်းအနေနှင့်ထိုးပေးခြင်း။

Convalescent plasma

Plasma is the liquid part of blood. It is collected from a person after they have had an infection. The liquid contains antibodies against the germ. Sometimes this plasma can be given to other people to prevent them getting sick or to help them get better.

ရောဂါထိပြီးသောသွေး အရည်ကြည်

ပလပ်စမာသည်သွေးအရည်ကြည်ဖြစ်သည်။ ရောဂါရပြီးသူထံမှရယူခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းအရည်ကြည်မှာရောဂါကိုတိုက်ဖျက်နိုင်မှုရှိပါသည်။ ၎င်းအရည်ကြည်ကို အခြားသူများကို ထိုးပေးခြင်းအားဖြင့် တခါတရံ ရောဂါ သက်သာ ပျောက်ကင်း စေနိုင်ပါသည်။

Conjugate vaccine

The joining together of two compounds (usually a protein and polysaccharide) to increase a vaccine's effectiveness.

ကာကွယ်ဆေး ၂မျိုးပေါင်းစပ် ထား ခြင်း

ခါတ် ၂မျိုး(များသောအားဖြင့်ပရိုတင်၊ ခါတ်နှင့်ပေါ်လီစာချိုရိတ်ခါတ်) ကို ပေါင်းစပ်ပြီး၊ ကာကွယ်ဆေးပိုမို ထိရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။

C Cont'd

Control group

A group of people who do not receive the vaccine or drug being tested. Instead, they may get the normal intervention (drug, vaccine, or treatment), a placebo or nothing. The aim of the trial is to compare what happens in each group. The results must be different enough between the two groups to prove that the difference has not just occurred by chance.

A placebo is a 'dummy' treatment, such as a sugar pill, that looks the same.

စမ်းသပ်မှုအတွက်စုစည်းထား သည့်လူတစ်စု

ကာကွယ်ဆေး သို့မဟုတ် ဆေးအသစ်ကို မပေးထားတဲ့လူတစ်စု။ ဒီလူတစ်စုကို သာမန်ဆေးပေးခြင်း (သောက်ဆေး၊ ထိုးဆေး၊ ကုသခြင်း) သော်လည်းကောင်း၊ မည်သည့်အာနိသင်မျှမရှိသည့် ဆေးကိုသော်လည်းကောင်း ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့စမ်းသပ်ခြင်းအားဖြင့် လူတစ်စုနှင့် တစ်စု ရလဒ်ကွာခြားချက်များ ကိုနှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ ရလဒ်များ သိသိသာသာ ကွာခြားမှု ရမှသာလျှင် မတော်တဆ ဖြစ်သည်ဟုမှားယွင်းနိုင်စရာမရှိတော့ပါ။
အာနိသင်မရှိသည့် ဆေးဆိုင်ရာမှာ၊ ဆေးနှင့်တူသည့်ဆေးပြား (ဥပမာ သကြား ထည့်ထားသည့်ဆေး) မျိုးကိုဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

Contraindication

An illness (or health condition) that increases the risk for a serious adverse health consequence.

ရောဂါ ကိုပိုဆိုးလာစေခြင်း

ဖျားနာမှု၊ တစ်ခုခု (ကျန်းမာရေးအခြေအနေ) စိုးရိမ်မှု၊ အန္တရာယ် ပိုတိုးလာနိုင်တဲ့ ကျန်းမာရေးရလဒ်

COVAX

An international partnership that aims to support the development and delivery of the COVID-19 vaccines fairly around the world.

ကိုဗစ်စ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု

ကိုဗစ်စ်-၁၉ ကာကွယ်ထိုးဆေး များကိုကမ္ဘာ့ အနှံ့ မျှမျှ တတ ထုတ်လုပ် ဖြန့်ဝေပေး နိုင် ရန် ပူးတွဲထောက်ပံ့ ပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းရေးကွန်ယက်။

D

Deltoid

A muscle in the upper arm where vaccine is given.

လက်မောင်းကြွက်သား

လက်မောင်းအပေါ်ပိုင်း ထိုးဆေးထိုးသည့်နေရာ

Dose

An amount of a medicine or drug taken.

ဆေးအရည်အတွက်

သောက်ဆေး ထိုးဆေး အရည် အတွက်

Dosing error

When medicines are given in the wrong amount, at the wrong time point or to the wrong person.

ဆေးပေးမှားခြင်း

ဆေးပေးရာတွင် အရည် အတွက်မှား ခြင်း၊ အချိန်မှား ခြင်း၊

လူနာမှားပေးမိ ခြင်း

E

<p>Efficacy How well a vaccine works during a research study.</p>	<p>သက်ရောက်မှု သုတေသန ပြုလုပ်စဉ် ဆေးအစွမ်း သက်ရောက်မှု မည်မျှ ရှိသည်ကိုဆိုလိုသည်။</p>
<p>Effectiveness How well a vaccine works in the real world.</p>	<p>ထိရောက်မှု ကမ္ဘာ့ တဝှမ်းကာကွယ်ထိုးဆေးထိရောက်မှု တကယ်တန်းအားဖြင့် မည်မျှ ရှိသည် ကိုဆိုလိုသည်။</p>
<p>Epidemic A widespread amount or rapid increase of an infectious disease in a community at a particular time. More cases than normal.</p>	<p>ရောဂါပြန့်ပွားခြင်း လူ့ အသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းအချိန်တချိန် တွင် ရောဂါ လျင်မြန်စွာကူးစက်ပြန့်ပွား ခြင်း။ သာမန် အချိန်များထက် ပိုမိုများပြားနေခြင်း။</p>
<p>Elimination of infection Zero cases of an infection in a specified geographic area (i.e. a country). Example: Measles in Australia.</p>	<p>ကူးစက် ရောဂါပျောက် ကင်းရှင်းအောင်ပြုလုပ်ခြင်း သတ်မှတ်ထားသည့် ပထဝီမြေဧရိယာတခု (တိုင်းနိုင်ငံတနိုင်ငံ) အတွင်းရောဂါ လုံးဝကင်းရှင်း ခြင်း (သို့) အခြေအနေ။ ဥပမာ၊ သြတကျေးလူနိုင်ငံ တွင်းဝက်သက် ရောဂါ။</p>
<p>Eradication Zero cases of the germ in the entire world. Example: Smallpox.</p>	<p>အပြီးအပိုင် သုတ်သင် ကင်းရှင်းခြင်း။ ကမ္ဘာ့ တဝှမ်း ရောဂါ ပိုး သို့မဟုတ် အခြေနေသို့ရောက်ခြင်း။ ဥပမာ၊ ကျောက်ရောဂါ</p>

H

Herd immunity

When most people in a community have protection against an infection. High levels of protection make it more and more difficult for the germ to pass from person to person. This can successfully stop the spread of disease in the community.

ရပ်ကျေး၊ ရပ်ကွက်၊ ရပ် ရွာတွင်းကိုယ်ခံအားစုပေါင်းရှိခြင်း
ရပ်ကျေး၊ ရပ်ကွက်၊ ရပ် ရွာတွင်းနေထိုင်သူအများစုအနေဖြင့် ရောဂါ မှ
အကာအကွယ် ရှိနေခြင်း။ အကာအကွယ် မြင့်မားမှု ရှိသည် နှင့် အမှု
ရောဂါပြန့်ပွားမှု သည် ပြန့်ပွား ဂုန်ခဲရင်းသည်။ ဤနည်းဖြင့် ရပ်ကျေး
အတွင်းရောဂါပြန့်ပွားမှုတားဆီး နိုင်သည်။

Immune system

The body's system for identifying and killing germs to protect us against infection and disease. It involves making antibodies that move in the blood, recognize foreign substances like bacteria and viruses, and attach to them. It signals to the body to get rid of the foreign substances.

ကိုယ်ခံအားစနစ်

ကိုယ်ခန္ဓာက ရောဂါကူးစက် နိုင်သော ရောဂါပိုးများကိုခွဲခြားပြီးတိုက်ဖျက်နိုင် သည့် စနစ် ကိုဆိုလိုသည်။ ကိုယ်ခန္ဓာကနေတိုက်ဖျက်ပိုးများကိုထုတ်လုပ်ပြီး၊ သွေးထဲမှာ သွားလာလှုပ်ရှားပြီး၊ သွေးထဲမှာ ဘက်တီးရီးယားပိုးများ၊ ဗိုက်ရက်ပိုးများကို တွယ်ကပ်ပြီးနောက် ခန္ဓာ ကိုယ်ထဲ က နေထုတ်ပစ်ဖို့ အချက်ပေးပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲကနေ အန္တရာယ်ပေးနိုင်တဲ့ ပိုးတွေ ကိုဖယ်ရှားဖို့ အချက်ပေးတာ ဖြစ်ပါတယ်။

Immune response

The immune response is how your body recognizes and defends itself against bacteria, viruses, and substances that appear foreign and harmful.

ကိုယ်ခံ အား နှင့် တုန့် ပြန်ခြင်း

ကိုယ်ခံ အား စနစ်သည် ဘက်တီးရီးယား ပိုးများ၊ ကိုယ် ခန္ဓာ ဘေးပြု နိုင်သော အရာ အား လုံး ကို တွေ့သည့် အခါ များ တွင် မိမိ ကိုယ် ကို ကာကွယ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

Immunity

Being able to avoid getting sick or avoid getting infected when exposed to a germ. Your body builds this immunity by either being exposed to the germs or by getting a vaccine. Your immune system has a “memory”- it can remember germs that it has seen previously and knows how to attack them.

ကိုယ်ခံအားရှိခြင်း။

ကိုယ်ခန္ဓာကကူးစက်ရောဂါ ပိုးများ နှင့်တွေ့ သည့် အခါ ဖျားနာခြင်းကိုရှောင်ကွင်း နိုင်ခြင်း၊ ကူးစက်နိုင်ခြင်းကိုရှောင်နိုင်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာကရောဂါပိုး နှင့် တွေ့ထိခြင်းကြောင့် သော်၎င်း၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးထားပေးခြင်းဖြင့် သော်၎င်း ကိုယ်ခန္ဓာက ကိုယ်ခံအားကို တည်ဆောက်ပေးသည်။ မိမိကိုယ် ခန္ဓာ တွင်းတွင်းကိုယ် ခံအားစနစ် ရှိပြီး၊ ဤ စနစ် က ကိုယ်ခန္ဓာတွင်းရောက် ဘူးသည့် ရောဂါပိုးကိုမှတ်မိနေသည့် အတွက် မည် ကဲ့သို့ ခုခံတိုက်ခိုက် ချေဖျက် ရမည် ကိုသိနေသည်။

Immunisation

The process of developing immunity to an infection, usually by getting vaccinated.

ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း ၊ သောက်ခြင်း။

ကူးစက် ရောဂါ ကိုကာကွယ် ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ များသောအားဖြင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းဖြစ်သည်။

Inactivated vaccine

A vaccine made from a germ that has been killed. The germ is killed either by high heat or by chemicals. When this killed germ is injected into your body, it helps your immune system learn to find the germ, without the risk of getting sick.

ရောဂါပိုးသတ်ထားသောကာကွယ်ဆေး။

ရောဂါပိုးသတ်ထားသောကာကွယ်ဆေးကိုဆိုလိုသည်။ အပူ ပြင်းပြင်း ဖြင့် သော်၎င်း၊ ဓါတုများဖြင့်သော်၎င်း ရောဂါပိုးများကိုသတ်ထားသည်။ ဤကဲ့သို့ သတ်ထားသော ရောဂါပိုးကို မိမိခန္ဓာ ကိုယ်တွင်း ထိုးလိုက်သည့်အခါ ကိုယ်ခံ အားစနစ်က လူကို မဖျားမနာစေဘဲ ပိုး ကိုရှာတွေ့ရှု နိုင် သည်။

L

Lipid

Lipid is fat that is used to make a protective bubble around the mRNA in mRNA vaccines. mRNA is a type of small molecule. mRNA is very weak and breaks down quickly in the body if it is not protected. Once the mRNA is transported into the cell, it is broken down inside the cell.

လိပ်စ် အဆီခဲ

လိပ်စ် အဆီခဲ မှာ mRNA မော်လီကျူး ကို ကာကွယ်ဆေးများတွင် အကာ အကွယ်ပြု သည့် အဆီခဲ ဖြစ်သည်။ mRNA မှာ မော်လီကျူး အသေးစား တမျိုး ဖြစ်သည်။ mRNA မော်လီကျူး မှာ အလွန်နုနယ် သည့် အတွက် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း အကာ အကွယ် မရလျှင် ပျက်စီးလွယ်သည်။ mRNA မော်လီကျူး ကို ဆဲလ် ထဲ ပြောင်း လိုက်တာ နဲ့ ကြေသွားပါတယ်။

M

Messenger RNA (mRNA)

A type of small molecule that your cells use as instructions to make protein. mRNA tells your cells how to put together a specific protein using building blocks (called amino acids). You have many millions of mRNA molecules in your body at any one time- all being used to make proteins.

ပရိုတင်း ပြုလုပ်ရန် လှုံ့ဆော်ပေးသည့် မော်လီကျူး (mRNA) (mRNA) ဆိုသည်မှာ ပရိုတင်း ပြုလုပ်ရန် လှုံ့ဆော်ပေးသည့် မော်လီကျူး တမျိုးကိုဆိုလိုသည်။ mRNA က ဆဲလ်များ ကို မည်သည့် ပရိုတင်းများ ကို အသုံးပြု၍ ၍ တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ ၎င်းကို အမိန့်အိမ်အဖြစ် ခေါ်သည်။ သင်၏ ကိုယ်ခန္ဓာ ထဲတွင် တချိန် ထဲမှာ၊ mRNA မော်လီကျူးများ သန်းနှင့် ချီ ရှိနေပြီး၊ အားလုံးက ပရိုတင်း တည်ဆောက်ရန်ဖြစ်သည်။

mRNA vaccine

mRNA vaccines teach our cells how to make a harmless protein—or even just a piece of a protein. This protein activates an immune response inside our bodies. That immune response, which produces antibodies, is what protects us from getting very unwell if the real virus enters our bodies.

mRNA ကာကွယ်ထိုးဆေး
mRNA မော်လီကျူးများ က ဆဲလ်များ ကို အန္တရာယ် မပြုနိုင်တဲ့ ပရိုတင်းများ သို့မဟုတ် ပရိုတင်း တစ်ခုကို ပြုလုပ်ပေးသည်။ ၎င်း မရိုတင်းက ကိုယ်ခန္ဓာ များ ထဲတွင် ကိုယ်ခံအား ကိုဖြစ်စေသည်။ ၎င်း ကိုယ်ခံအား တုံ့ပြန်ခြင်းအားဖြင့် ရောဂါတိုက်ဖျက်သည့် ဆဲလ်များကို ထုတ်ပေးသည်။ ၎င်းဆဲလ်များက ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်ခန္ဓာ ထဲ ကို ပြင်ပမှ ဝင်လာသည့် ဝိုင်းရပ်စ် ပိုးများ ထံမှ ကာကွယ်ပေးပြီး၊ ဖျားနာခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးသည်။

Morbidity

Illness that happens due to a specific infection or condition.

နေမကောင်းဖြစ်ခြင်း
ရောဂါပိုး တခုခု ကြောင့်၊ ရောဂါကူးစက် ပြီး နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

Mortality

Deaths that happen due to a specific infection or condition.

သေဆုံးမှု
ရောဂါ တခုခု ကူးစက်မှု၊ အခြေ အနေ ကြောင့် သေဆုံးမှုဖြစ်ခြင်း။

Multi-dose vial

The containers (vials) hold more than one dose of a medicine or vaccine in a single vial.

ဆေးတစ်ဗူး အတွင်း အကြိမ်ကြိမ် ထိုး နိုင်သည့် ဆေး ရှိနေခြင်း
ဆေးတစ်ဗူး အတွင်း တကြိမ် မက ထိုး နိုင်သည့် ဆေး ရှိနေခြင်း

N

Neutralisation

One way that our immune system can protect us from an infection. Our immune system makes antibodies that stick all over the surface of a virus. When the virus tries to stick onto our cells, the antibodies get in the way and stop the virus from getting into our cells. They also help other parts of the immune system recognise and destroy the virus

အာနိသင်ပြယ်စေခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်ခံအားစနစ် က ကျွန်ုပ်တို့ ကိုရောဂါ ကူးစက်မှု မှ ကာကွယ်ပေး နိုင်တဲ့ နည်းတနည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် တို့ ၏ ကိုယ်ခံအား စနစ်သည် ရောဂါ တိုက်ဖျက်သည့် ဆဲလ်များ ကို ဗိုင်းရပ်စ် ပိုး မျက်နှာပြင် တပြင် လုံး ပေါ်တွင် တွယ်ကပ် စေခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆဲလ် များကို ဗိုင်းရပ်စ် ပိုးများ က မတွယ်ကပ် နိုင်အောင် ကြားခံပေးသည်။ ကိုယ်ခံအား ၏ အခြား အပိုင်းများတွင်လည်း ကိုယ်ခံအားစနစ်က ပိုး ကို ကူညီ ဖျက်စီးပေးသည်။

P

Pandemic

Spread of a new disease to every country around the world.

နိုင်ငံတကာ ပြန့်ပွားသည့် ရောဂါ

တကမ္ဘာလုံး ရှိတိုင်း နိုင်ငံ အားလုံး ကို ပြန့်ပွားသည့် ရောဂါသစ်။

Pathogen

A germ that can cause disease if you are infected, such as a virus.

ရောဂါဖြစ်ပွားစေနိုင်တဲ့ပိုး

ဗိုင်းရပ်ပိုးမျိုး အလား ရောဂါကူးစက် နိုင်သည့် ပိုး

Peer-review

Independent experts examine other people's research to make sure it is appropriate and correct.

လွတ်လပ်တဲ့သီးခြားသုံးသပ်မှု

လွတ်လပ်တဲ့သီးခြားသုံးသပ်မှု - ရလဒ်များ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိကို သီးခြားသုံးသပ်စုံစမ်းခြင်း

Placebo

A substance or treatment that has no effect on human beings.

အာနိသင်မဲ့ဆေး

လူသားများ အပေါ် ထိရောက်မှု မရှိသည့် ဆေး သို့မဟုတ် ကုထုံး

Polysaccharide vaccine

A vaccine containing long threads of sugar molecules, which look like the surface of some kinds of bacteria. Polysaccharide vaccines are available for pneumococcal disease (such as pneumonia).

ဘက်တီးရီးယား ပိုး ပုံသဏ္ဍာန် ရှိ သည့် ကာကွယ်ဆေး

သကြားမော်လီကျူးတန်းရှည်များပါဝင်သည့်ကာကွယ်ဆေး ဖြစ်ပြီးမျက်နှာပြင်ပေါ်တွင်ဘက်တီးရီးယားပိုးပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည်။

နယူမိုကော့ကော့ရောဂါကာကွယ်ဆေးအတွက်ပေါ်လီဆယ်ချရင်းကာကွယ်ဆေးရှိသည်။ (ဥပမာ၊ နမိုးနီးယား ရောဂါ)

Pre-Clinical Trial

A research study done before a clinical trial. The study tests whether a vaccine is safe to test on humans. As part of the COVID-19 trials, animal models included experiments on animals including mice and macaques.

ဓါတုဆေးခန်းတွင်း မစမ်းသပ်မှီ စမ်းသပ်သည့် အဆင့်

ဓါတုဆေးခန်းတွင်း မစမ်းသပ်မှီ စမ်းသပ်သည့် အဆင့် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ကာကွယ်ဆေး ကို စမ်းသပ်ခြင်း ဖြင့် လူသား အတွက် လုံခြုံစိတ်ချ မှု ရှိမရှိ စမ်းခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုးဗစ်-၁၉ ရောဂါ ကာကွယ်ဆေး ကို ဖော်စပ် ရာတွင်၊ တိရိစ္ဆာန် များ ဖြစ်သည့် ကြွက်နှင့် မြောက်များ ပေါ်တွင် စမ်းသပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Prime

The first time a vaccine is given.

ပထမ ဦးဆုံး

ကာကွယ်ဆေး ပထမ ဦးဆုံး ပေးခြင်း

Protein subunit vaccine

Include harmless pieces (proteins) of the germ instead of the entire germ. Once vaccinated, our bodies recognize that the protein should not be there and build blood elements called T-lymphocytes and antibodies that will remember how to fight the germ if we are exposed in the future.

ပရိုတင်းကာကွယ်ဆေး (တဆင့်နိမ့်)

အန္တရယ် မရှိသည့် ပိုး (ပရိုတင်း) ပါဝင်မှု ရှိသော်လည်း တပိုင်းတစသာပါဝင်သည်။ ကာကွယ်ဆေး ထိုးပြီးနောက်၊ ကျွန်ုပ် တို့ ကိုယ် ခန္ဓာ ၎င်း ပိုး သည် ကိုယ်ခန္ဓာတွင်း တွင် မရှိသင့် ဟု သိ ပြီး သွေးထဲတွင် T-lymphocytes နှင့် ရောဂါ တိုက်ဖျက်သည့် ဆဲလ်များ ကို တည်ဆောက်ပေးပြီး၊ ၎င်းတို့ က ကိုယ်ခန္ဓာ တွင်း နောင် ကို ပိုး ဝင်လာ ပါက မည်ကဲ့ သို့ တိုက်ဖျက် ရမည် ကို မှတ်မိ နေ မည်ဖြစ်သည်။

R

Roll out

The introduction of a new drug or vaccine. For the COVID-19 vaccination program this includes multiple phases: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. Priority groups are identified by considering current public health and medical evidence on who would be most affected if they got COVID-19.

ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိခြင်း

ကာကွယ်ထိုးဆေး သောက်ဆေး သစ်ကို မိတ်ဆက်ပေးခြင်း။ ကိုးဗစ်-၁၉ ကာကွယ်ဆေး အစီအစဉ်တွင် အဆင့်ဆင့် ရှိသည်။ ၁က၊ ၁ခ၊ ၂က၊ ၂ခ၊ ၃။ ဦးစားပေး အုပ်စု ထဲတွင် လက် ရှိလူထု ကျန်းမာရေး အထောက်အထား ပေါ်မှာ ကြည့်ပြီး ကိုးဗစ်-၁၉ ကူးစက်သူ များ ထဲတွင် မည်သူက ထိရောက် မှု ရရှိနိုင်မည် ကို ထည့်စဉ်းစားသည်။

Reactogenicity

A group of effects that often happen after vaccination. It can include pain, redness or swelling around where the vaccine was injected. A person might feel tired, or hot or have a headache. Importantly, these are signs that an immune response is working.

ကာကွယ်ဆေး ထိုးပြီး နောက် တုန့်ပြန် မှု

ကာကွယ်ဆေး ထိုးပြီး နောက် တုန့်ပြန် မှု ဖြစ် စဉ်များ။ ၎င်းထဲတွင် ဆေးထိုးသည့် နေရာ အနီးတွင် နာကျင်ခြင်း၊ နီခြင်း၊ ယောင်ခြင်း ပါဝင်သည်။ တချို့ သော ခံစားမှု များ မှာ မောပန်းခြင်း၊ ပူလောင်ခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း ဖြစ်တတ်သည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဤ လက္ခဏာများ ပြသည့် အတွက် ဆေး တန်ခိုး သက်ရောက်မှု ရှိကြောင်း ကို ပြ သည်။

Regulatory body

A government organisation that decides which vaccines can be registered in a country and legally used in the country.

စံချိန်စံနှုန်း ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲ သည့် အဖွဲ့

နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံ အတွင်း ဆေး ကို မှတ်ပုံ တင် ခွင့်၊ တရားဝင် သုံးခွင့် ပြု ခြင်း အဆုံး အဖြတ် ပြုတဲ့ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါတယ်။

S

SARS-CoV-2

The official name of the virus that causes the disease known as COVID-19. It belongs to family of viruses called coronaviruses.

SARS-CoV-2

ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ ကို ဖြစ် စေ တဲ့ ဝိုင်းရစ်ပ် ပိုး ရဲ့ တရားဝင် နာမည် ဖြစ်သည်။ ကရိုနာ ရောဂါပိုး ရဲ့ ရောဂါ အုပ်စု (မိသားစု ဝင်) ဖြစ်ပါတယ်။

Spike protein

Coronaviruses have sharp bumps on their surface. Those bumps are called spike proteins. They help the virus enter a person's cells.

အချွန် အတက်များ ရှိသည့် ပရိုတင်း

ကရိုနာ ရောဂါ ပိုး ၏ မျက်နှာပြင် တွင် အချွန် အတက်များ ရှိသည်။ ၎င်းတို့ ကို ပရိုတင်း အချွန် အတက်ဟု ခေါ်သည်။ ၎င်း အချွန် အတက် များ က လူကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ ဆဲလ် ထဲ ကို ဝင် နိုင်အောင် ထောက်ကူ ပေး သည်။

Serology

Measuring the level of antibodies (immune proteins) present in the blood.

ရောဂါ တိုက်ဖျက် ဆဲလ် တိုင်းထွာခြင်း

သွေးထဲတွင် ရှိသည့် ရောဂါ တိုက်ဖျက် ဆဲလ် (ကိုယ်ခံအား ပရိုတင်း) အနိမ့် အမြင့် တိုင်းထွာခြင်း

Side Effect

Any unwanted or unexpected effects of a vaccine.

ဘေးထွက် ဆိုးကျိုး

ကာကွယ် ဆေး ထိုး ရာ က ရှိသည့် မမျှော်လင့် သော ဆိုးကျိုး

T

Therapeutic Goods Administration (TGA)

The Therapeutic Goods Administration (TGA) is responsible for checking vaccines and other medicines before they can be used in Australia.

ဆေး နှင့် ဆေးပစ္စည်း များ ထိန်းသိမ်းသည့် အဖွဲ့ (TGA)

(TGA) ဆေး နှင့် ဆေးပစ္စည်း များ ထိန်းသိမ်းသည့် အဖွဲ့သည် ဩစတြေးလျ နိုင်ငံ တွင် အသုံးမည့် ဆေး များ၊ ကာကွယ်ဆေး များ ကို အသုံးမချမှီ စစ်ဆေး ရ သည့် တာဝန် ရှိသည်။

Thrombosis with thrombocytopenia syndrome (TTS)

A newly described serious condition. A person gets unusual blood clots in the brain or in other parts of the body. It is also associated with low platelet levels.

အကြောတွင်းသွေးခဲ ပိတ်ခြင်း၊ သွေးကိုခဲစေ သည့် လက္ခဏာ များပြခြင်း (TTS)

အန္တရယ်ကြီး သည့် အခြေ အနေ။ လူ့ခန္ဓာ ဦးကျောက် သို့မဟုတ် ကိုယ်တွင်း ထဲ သွေး ခဲ ခြင်း။ ပလိပ်လက် ဟု ခေါ်သည့် ဆဲလ်များ နိပါး ခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သည်။

Transmission

The ability of a virus to pass from one person to another.

ကူးစက်ခြင်း

ဗိုင်းရပ် ပိုး များ တဦး မှ တဦး သို့ ကူး စက်ခြင်း

V

Vaccine

A type of medicine that supports our immune system to fight against certain germs and prevent disease. Usually, vaccines are given before the person encounters the germ. Each vaccine promotes the immune system to make antibodies against the germ.

ကာကွယ်ထိုးဆေး

ကိုယ်ခံအား စနစ် ကို ပံ့ပိုး ပြီး ရောဂါပိုး နှင့် ရောဂါ ကို တိုက်ဖျက်ပေးသည့် ဆေးဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ထိုး ဆေး များ ကို ရောဂါ မ ရ မှီ ထိုးပေး သည့် ဆေး ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ထိုးဆေး သည် ကျွန်ုပ် တို့ ၏ ကိုယ်ခံအား စနစ် ကို အားတိုးပေးပြီး၊ ရောဂါ ပိုး တိုက်ဖျက် ဆဲလ်များ ကို ထုတ်လုပ်ပေး သည်။

Vaccination

Giving a vaccine to help the immune system develop protection from a specific disease. Commonly used terms include shot, jab, needle, and inoculation.

ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း

ကာကွယ်ဆေး ထိုးခြင်း သည် ကျွန်ုပ် တို့ ၏ ကိုယ်ခံအား စနစ် ကို ထို ရောဂါ မှ ကာကွယ်ပေး ရန် အထောက် အကူ ပေး သည်။ ထို ဆေး ထိုးခြင်း ကို shot (ထိုးခြင်း), jab (ထိုးခြင်း), needle (အပ်), inoculation(ဆေးထိုးခြင်း) ဟူ၍ အသုံး အနှုန်း ကို သုံးသည်။

Vaccine Candidate

A new vaccine that is still being tested and is not licensed.

ကာကွယ်ထိုးဆေး အလားအလာ ရှိသည့်ဆေး

ကာကွယ် ထိုးဆေး အသစ်၊ စမ်းသပ်ဆဲ ဖြစ်ပြီး၊ အသုံးပြု ခွင့် လိုင်စင် မရရှိသေး။

Vaccine hesitancy

When a person is unsure about a vaccine and delays or refuses to receive the available vaccine.

ကာကွယ်ဆေး ထိုး ရန် တွန့်ဆုတ်နေခြင်း

ကာကွယ်ဆေး ထိုးရန်၊ ဆေး ရှိ နေသော်လည်း၊ မသေ မချာ ဖြစ်နေ သည့် အတွက် ဆေးထိုးရန် နှောင့်နှေး နေ ခြင်း၊ ငြင်းဆန်နေခြင်း

Variant (mutation)

Tiny changes in the genetic information inside a virus. Variants can occur when a virus multiplies or makes copies of itself.

အမျိုး အစား ကွဲပြား (ဗီဇ ပြောင်းလဲခြင်း)

ဗိုင်းရပ်စ် ပိုး ထဲတွင် မျိုးရိုး ဗီဇ အနည်းငယ်ပြောင်းလဲ ခြင်း။ အမျိုး အစား ကွဲပြား သည်၊ ဗိုင်းရပ်စ်များ ပွား သည့် အခါ၊ ပုံ တူ ကူးသည့် အခါ များတွင်ဖြစ်တတ် သည်။

Vial

A small container used to hold medicine

ဆေးဗူး

ဆေး ထည့်သည့် ဗူး

Viral vector vaccine

Contains a modified version of a different virus from the one that causes COVID-19. Inside the modified virus, there is material from the virus that causes COVID-19. This is called a “viral vector.” Once the viral vector is inside our cells, the genetic material gives cells instructions to make a protein that is unique to the virus that causes COVID-19. Using these instructions, our cells make copies of the protein. This prompts our bodies to build T-lymphocytes and B-lymphocytes that will remember how to fight that virus if we are infected in the future.

ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးမျိုးနှင့် မတူသည့်ပြုပြင်ထားသည့်ပိုး

ကိုးဗစ်-၁၉ ကိုဖြစ်စေသည့် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး မျိုး နှင့် မတူ သည့် ပြုပြင်ထားသည့် ပိုး ပါဝင်သည်။ ထို ပြုပြင်ထား သည့် ပိုး အတွင်းမှာ ကိုးဗစ်-၁၉ ဖြစ်စေတဲ့ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး အပိုင်းများပါဝင်သည်။ ၎င်းကို “viral vector” အထူးပြုပြင်ထားသည့် ပိုး ဟုခေါ်သည်။ “viral vector.” အထူးပြုပြင်ထားသည့် ပိုး က ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်ခန္ဓာ ထဲ ကိုရောက်သည့်အခါ ၎င်းက ကိုးဗစ်-၁၉ နှင့် ဆင်တူ သည့် ပရိုတင်းကို ဖန်တီးစေသည်။ ဖန်တီးမှု ကို ကျွန်ုပ် တို့ ဆဲလ်များ က ပုံတူ ကူးပါတယ်။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာ ကိုယ် ထဲ T-lymphocytes (သွေးဖြူဆဲလ်မျိုး) နှင့် B-lymphocytes (သွေးဖြူဆဲလ်မျိုး) ကို တည်ဆောက်စေ ပြီး၊ ကိုယ် ခန္ဓာ က မှတ်မိ သွားပြီး၊ နောက်နောင် ဗိုင်းရပ်စ် ပိုး ဝင်ရောက် လာသည့် အခါ ဘယ်လိုတိုက်ထုတ် ရ မည် ကို သိသွားပါတယ်။

V *Cont'd*

Viral shedding

When the virus made inside your body starts to be released into your surroundings. At that point, it may be spread or passed on to other people.

ဗိုင်းရပ်စ် ဝိုး ဖြန့်ထုတ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ် ခန္ဓာ တွင်းက ထုတ်လုပ်သည့် ဗိုင်းရပ်စ် ဝိုးများ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်သို့ ဖြန့်ထုတ်ခြင်း ကိုဆို လိုသည်။ ထို အချိန်တွင် ရောဂါကို ကူးဆက်ပြန့်ပွားခြင်း အခြားသူများ ကို ကူး ဆက်စေခြင်းဖြစ်လာနိုင်သည်။

W

Waning immunity

When your level of immunity gets lower and lower with time.

ကိုယ်ခံအား ကျ ဆင်းခြင်း

အချိန် နှင့် တဖြေးဖြေး ကိုယ်ခံအား ကျသွားခြင်း